

Ýoel kitaby we Laodikiýaly Ýedinji gün adventistler Ybadathanasy — On altynjy bölüm

Jeff Pippenger

2025-12-22

On Altynjy

Esasy mowzuga geçmezden ozal şeýle köp söz aýdýandygym üçin öňünden ötünç soraýaryn. Ýoel kitabyňy gönüden-göni garanymyzda ulanmak isleýän mantygymyň möhüm bölekleri bolan käbir pygamberlik ugurlaryny öz ýerinde goýmagy isleýärim. Men ozal hem agzapdym: Ýoel kitabynda “kesilip aýrylan” diýip terjime edilen ýewreý sözünüň köki Ybraýymyň günlerinde ähti tassyk etmegiň gurbanlyk usulyna baryp ýetýär.

Oýan, eý serhoşlar, aglaň; we nala çekiň, eý ähli şerap içijiler, täze şerap sebäpli; çünki ol agzyňyzdan kesilip aýryldy. Ýoel 1:5.

Ýewreýçe “cut off” sözi H3772-dir we ol ilkinji kök bolup, manysy “kesmekdir (aýryp, aşak ýa-da bölek-bölek edip); göçme manyda ýok etmek ýa-da ýok edip gutarmak; hususan-da äht baglaşmakdyr (ýagny, bir bileleşik ýa-da ylalaşyk baglaşmak, başda bolsa eti kesip, onuň bölekleriniň arasyndan geçmek arkaly).”

Men “cut off” diýen sözün Strong’s-daky düşündirişiniň grammatik manyda “başlangyç kök” diýlip atlandyrylýandygyna düşüňärim. Şeýle diýilse-de, äht bilen we Ybraýym bilen baglanyşykly şol kesme, ähtiň nurunyň söze baglanyşyklydygyny görkezýär, we şol nur onuň başlangyç taryhy kökünde äşgär edilýär. Äht taryhynyň nukdaýnazaryndan “kesmek” — onuň başlangyç köklerine esaslanýan pygamberlik nyşanydyr, we ol grammatik taýdan hem başlangyç kök hökmünde kesgitlenýär.

Bäşinji aýatdaky beýanname diňe olaryň “täze şerap” arkaly şekillendirilen soňky ýagşyň habaryny kabul etmändigini görkezmek bilen çäklenmän, eýsem şol pursatyň özünde Hudaýyň äht halky hökmünde, “ilkibaşdaky köklerini” Ybraýyma çenli yzarlap bilýän bir äht halky hökmünde ret edilendigini hem aýdyň ýüze çykarýar.

Kyrk ýyldan gowrak çölda ölen nesil özleriniň başlangyç köklerini köp milletleriň atasy diýmek bolan Ybraýyma çenli alyp gaýdýardy. Ýehowa bilen Wada berlen ýurda giren nesil özleriniň başlangyç köklerini Ybraýyma çenli alyp gaýdýardy. Mesihi haça çüýän ýehudiler özleriniň başlangyç köklerini Ybraýyma çenli alyp gaýdýardy. Garaňky Asyrlardan çykan Protestantlar, soňra 1844-nji ýylda Hudaýyň äht boýunça saýlanan halky hökmünde synalyp ret edilenler, özleriniň başlangyç köklerini Ybraýyma çenli alyp gaýdýardy. 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda Iň Mukaddes Ýere giren Millerit Filadelfiýa hereketi özleriniň başlangyç köklerini Ybraýyma çenli alyp gaýdýardy. 1863-nji ýylda Ýerihony täzedan guran Millerit Laodikeýa hereketi özleriniň başlangyç köklerini Ybraýyma çenli alyp gaýdýardy. Ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanuny wagty Rebbiň agzyndan tüýkürlip çykaryljak Laodikeýa Ýedinji Günüň Adventist ybadathanasy özleriniň başlangyç köklerini Ybraýyma çenli alyp gaýdýardy. Şol nesilleriň hemmesi üzümçiligiň

tymсалыны ýerine ýetirdiler ýa-da ýene-de ýerine ýetirerler.

Yoýldaky serhoşlar oýanýarlar-da, özleriniň Hudaýyň halky hökmünde ret edilendigini we ahyrky ýagşyň habaryny eýe dældiklerini görýärler. Şonda garşylykly hakykat hem dogry bolýar. Yoýlyň “şöhret täçlerini” geýenler diýip kesgitleýänleri, soň äht baglanyşygyna girýärler, möhürlenýärler we sadaka hökmünde ýokary galdyrylýarlar. Hudaý bilen saýlanan bir halkyň arasynda ilkinji resmi taýdan tassyklanan äht hem, Hudaýyň halkynyň iň soňky gurbanlygynda görkezilen şol bir “kesilmek” bilen başlady; bu iň soňky gurbanlyk bolsa ýekşenbe kanuny bilen başlanýar. Kesilmek bugdaý bilen haşal otuň bölünmegidir. Haşal otlar ret edilýär we oda zyňylýar, bugdaý bolsa Pentikostyň ilkinji miwe bugdaý sadakasy hökmünde desselenip birleşdirilýär, soňra bolsa “öňki ýyllardaky ýaly” ýokary galdyrylýar.

Adatça, Ybraýymyň ähtini aňladýan dört ýer görkezilýär. Gelip çykyş on ikinji bapda Ybraýym “çagyrylýar” we ondan beýik bir halk döretmek baradaky wada berilýär. Bu ähtiň bir bölegi dälir, ýöne bu wada bilen baglanyşykly çagyryşdyr. Şol wagtda onuň ady Abramdy, çünki äht gatnaşyklarynyň nyşanlarynyň biri atyň üýtgedilmegidir. Abramyň ady ähtiň şol dört ädiminiň üçünjisinde üýtgedilýär.

Çünki Hudaý Ybraýyma wada bereninde, Özünden beýik hiç kim bilen ant içip bilmeyändigini üçin, Özi bilen ant içip şeýle diýdi: «Hakykatdan-da, saňa bereket bererin, seni köpeldip köpelderin». Şeýlelikde, ol sabyr bilen garaşyp çydandan soň, wadany aldy. Çünki adamlar özlerinden beýik bolan bilen ant içýärler; olarda tassyk etmek üçin edilen ant ähli dawanyň soňy bolýar. Şonuň üçin Hudaý, wada mirasdarlaryna Öz niýetiniň üýtgemezligini has artykmaç görkezmek isläp, ony ant bilen tassyklady; şeýlelikde, Hudaýyň ýalan sözlemegi mümkin bolmadyk iki üýtgemez zat arkaly, öňümizde goýlan umyda ýapyşmak üçin pena gözläp gaçan bizler güýçli teselli tapaly. Bu umyt biziň üçin janyň labyry bolup, ygtybarly hem sarsmazdyr; ol perde aňrsyna girýändir. Şol ýere biziň adymyzdan öňden giren Isa bardyr; Ol Melhisedeň tertibi boýunça ebedilik Baş Ruhany edilipdi. Ýewreýler 6:13–20.

Çagyryş Hudaýyň Abrama beren wadasy boldy, Onuň yzyndan gelen “ant” bilen bolsa ikinji şaýat hem üpjün edildi. Soň gelen “ant” üç bölekli boldy. Birinji ädim bolan wada esasynda edilen çagyryşdan soň, ikinji, üçünji we dördünji ädimler Hudaýyň saýlanan halk bilen baglaşan hakykatdaky üç bölekli ähtidir. Gelip çykyş 15-de Hudaý, bölünen haýwanlaryň arasyndan diňe Özi geçýän täsirli dabaraly dessur arkaly ähti resmi taýdan “kesýär” (berkidýär) we Ibraýymyň nesline ýeri şertsiz wada berýär. Wada berlen ýurt iki derýanyň arasyndaky ýer hökmünde görkezildi: Müsür derýasy bilen Ýewfrat derýasy. Üç bölekli ähtiň birinji ädimi iki derýanyň pygamberlik nyşanlamasyna we şol nyşana bagly bolan ähli zada göni salgylanmany öz içine alýar. Ylham Ulai bilen Hiddekel derýalaryna häzir amal bolmak işiniň barşynda bolan wakalar hökmünde görkezende, şol iki derýa Abramyň pygamberliginde öňden nusgalandyrylypdy. Sahnalaşdyryş Abramyň iki derýasynyň arasynda bolup geçýär; olar Daniýeliň iki derýasy bilen bile getirilen wagty dört derýa bolýar, çünki Mesihiň sesi köp suwlaryň sesidir.

Şol gün Reb Abram bilen äht baglaşyp, şeýle diýdi: «Bu ýurdy Müsüriň derýasyndan başlap, beýik derýa — Ýewfrat derýasyna çenli seniň nesliňe berdim: Keniler, Keniziler, Kadmoniler, Hetiler, Periziler, Refaýymlar, Amoriler, Kenganlylar, Girgaşiler we Ýebusiler». Gelip çykyş

15:18–21.

Abrama wada berlen ýer soňky günlerde on patyşa arkaly aňladylýan tutuş dünýädir; emma ähtiň ilkinji günlerinde ol patyşalar hökmünde däl-de, on taýpa hökmünde sanalypdy. Ýüz kyrk dört müň adam tutuş dünýä bilen garşylyga girer. Şondan soň dünýä, ýer ýüzüniň on patyşasynyň üstünden höküm sürýän, Ylham kitabyň on ýedinji babynda beýan edilen gyrmyzy reňkli jelep zenanyň ýolbaşçylygy astyndaky bir dünýelik hökümet tarapyndan ýekşenbe gününe ybadaty mejburi kabul etdirmek synagyna çekiler. Abram bilen baglanyşyklylykda, wagşy haýwanyň keşbiniň ybadathana bilen döwleti birleşdirýän nyşany Müsüriň derýasy arkaly, ýagny döwlet syýasatynyň nyşany bilen, şeýle hem Wawilonyň derýasy arkaly, ýagny ybadathana syýasatynyň nyşany bilen görkezilýär.

Bu wakalardan soň Rebbiň sözi Ybraýyma bir görnüşde gelip, şeýle diýdi:

Gorkma, Abram: Men seniň galkanyňdyryn we örän uly sylagyňdyryn.

Ibrahim aýtdy: «Eý Hökümdar Reb, maňa näme berersiň? Men çagasyz gidýärim, öýümiň dolandyryjysy bolsa şu Damaskly Eliezerdir». Ibrahim ýene aýtdy: «Ine, maňa nesil bermediň; ine, öýümde doglan bir adam meniň mirasdüşerim bolýar». Ine, Rebbiň sözi oňa gelip, şeýle diýdi:

Bu seniň mirasdüşeriň bolmaz; eýsem öz biliňden çykjak adam seniň mirasdüşeriň bolar. Soňra Ony daşary çykaryp, şeýle diýdi: «Indi göge seret-de, eger sanap bilýän bolsaň, ýyldyzlary sana». Soňra oňa diýdi: «Seniň nesliň hem şolar ýaly bolar».

Ol Rebbe ynandy; we ol ony hasyýet edip sana salyhlyk hasapлады. We Ol oňa diýdi,

Men seni Kaldeýleriň Ur şäherinden çykaryp getiren, bu ýurdy saňa miras etmek üçin berýän Rebdirin.

Ol şeýle diýdi: “Eý, Reb Hudaý, men muny miras aljakdygymy nädip bileýin?” Ol oňa şeýle diýdi,

Maňa üç ýaşly bir göläni, üç ýaşly bir geçini, üç ýaşly bir goçy, şeýle hem bir gumryny we bir ýaş kepderini getir.

Ol bularyň hemmesini aldy-da, ortasyndan böldi we her bölegini biri-biriniň garşysyna goýdy; emma guşlary bölmedi. We ýyrtyjy guşlar läşleriň üstüne inende, Abram olary kowup goýberdi. Gün ýaşmaga golaýlap barýarka, Abramyň üstüne çuňňur bir uky indi; ine, onuň üstüne beýik garaňkylygyň elhençligi çökerdi. We Ol Abrama diýdi,

Şuny anyk bilgin: seniň nesliň özleriniňki bolmadyk bir ýurtda gelmişek bolar, olara gulluk ederler; olar hem olary dört ýüz ýyl ezýet ederler. Şeýle hem, gulluk etjek şol milletini Men höküm ederin; ondan soň bolsa olar uly baýlyk bilen çykarlar.

Sen parahatlykda öz atalaryň ýanyna gidersiň; sen gowy garrylykda jaýlanlarsyň.

Emma dördünji nesilde olar ýene bu ýere dolanyp gelerler; çünki Emorlylaryň günäsi entek doly ölçegine ýetmedi.

Gün ýaşandan soň, garaňky düşende, ine, tüsse çykýan bir peç we ýanyp duran bir çyra şol bölekleriň arasyndan geçdi. Gelip çykyş 15:1–17.

Musany we Ysraýyl ogullaryny gije ot sütüniniň, gündiz bolsa bulut sütüniniň üsti bilen ýol görkezjek Olan, tüsse saçýan peç we ýanyp duran çyrasy hökmünde şol “parçalanan” bölekleriň arasyndan geçdi.

Reb olara gündiz ýol görkezmek üçin bulut sütüni içinde, gije bolsa olara ýagtylyk bermek üçin ot sütüni içinde olaryň önünden gidýärdi; şeýlelikde olar gündizem, gijä-de ýöräp bilýärdiler. Ol gündiz bulut sütüni bilenem, gije ot sütüni bilenem halkyň önünden aýrylmaýardy. Müsürden çykyş 13:21, 22.

Ýanyp duran çyrasy we tüsse berýän peç bulut ýa-da ot sütünini nyşanlady we Hudaýyň Abram bilen ähti berkarar etmegi bilen bagly üç ädimiň birinji ädiminiň pygamberlik unsurny aňladýar. Bölüm “Gorkma” diýen sözler bilen başlanýar, çünki birinji perişdäniň habary “Hudaýdan gorkuň” diýýändir, we Abram ýaly Hudaýdan gorkýanlar Hudaýdan gorkmaga mätäç bolmazlar. Gorkynyň iki görnüşi bar, sebäbi adamlaryň iki synpy bar.

Äht geçelgesinde soňra Abramyň Hudaýa ynanandygy we munuň oňa dogrulyk hökmünde hasaplanandygy aýdylýar. Üç perişde, Mukaddes Ruhun işine gabat gelýär; muny Ýahýa beýan edýär, ol Mukaddes Ruhun üç zat barada paş edýändigini öwredýär: günä, dogrulyk we höküm. Bu häsiýetler üç perişdä laýyk gelýär; şonuň üçin äht geçelgesinde Hudaýdan gorkmak öňe sürülenden soň, ikinji ädim hökmünde dogrulyk görkezilýär, onuň yz ýanyndan bolsa höküm yglan edilýär; bu Mukaddes Ruhun üçünji işi we üçünji perişdäniň habarydyr. Ähtiň ilkinji ädimi birinji perişdäniň habaryny nusgalaýardy; ol hemişe üç habaryň hemmesiniň fraktalydyr. Äht işiniň üç ädimi Ylham kitaby on dördünji bapdaky üç perişdäni aňladýar.

Abram ikinji perişdäni alamatlandyryp, dogruçyl hasap edilenden soň, bir sadaka taýýarlaýar, çünki şol sadaka höküm çykarylyşynyň üçünji ädiminiň ön ýanynda taýýarlanýar. Şol sadaka Malakiýanyň üçünji babyndaky Lewileriň baýdak hökmünde ýokary göterilýän sadakasyny aňladýar. Musanyň durmuşyndaky kyrk ýyldan ybarat üç döwrüň üç perişdäniň habarlaryny aňladýy ýaly, Musanyň ilkinji kyrk ýyly hem üç perişdäniň habarynyň üç ädiminiň ählisini öz içine alýar.

Musanyň şaýatlygynyň başlanýan ýeri onuň ene-atasynyň Hudaýdan gorkmagy bilen baglydyr, (birinji ädim), munuň yzysüre bolsa göz bilen görülýän synag gelýär. Ikinji ädim hem göz bilen görülýän synagy öz içine alýar; edil Danyýel kitabynyň birinji babynda bolşy ýaly, Danyýel ilki Hudaýdan gorkup, Wawilon naharyny iýmekden ýüz öwürýär, soňra bolsa onuň beden keşbi esasynda synagdan geçirilýär. Soňra Danyýel üçin üçünji synag üç ýyldan soň demirgazygyň patyşasynyň we ýekşenbe kanunynyň nyşany bolan patyşa Nebukadnesar tarapyndan geldi; bu bolsa üçünji perişdäniň habarydyr.

Musanyň ene-atasy Hudaýdan gorkup, ony suwdaky bir sandyga goýdular; Farawonyň gyzy bolsa bu ýagdaýy görmäge ugrukdyryldy we soňra çagany halas etmegiň peýdasyna höküm çykardy. Musanyň durmuşynyň başlangyjy Hudaýyň adamzat bilen baglaşan ähtiniň bir şekillendirmesi

boldy; soňra bolsa Hudaý Musa arkaly hem adamzadyň içinden saýlanan bir millet bilen äht baglaşdy. Nuhuň adamzat bilen baglaşan ähti beýik köpçüligi aňladýar, Musanyň saýlanan halk bilen baglaşan ähti bolsa ýüz kyrk dört müňdir. Ybraýymyň ähti tassyk etmek üçin bermeli bolan gurbanlygy, birnäçe asyr soň Ybraýymyň pygamberligini berjaý eden Musa ýaly, Nuhuň ähtiniň nyşanyny göterýärdi.

Gurbanlyk baş dürli haýwandan ybaratdy: üç ýaşly urkaçy sygyr, üç ýaşly urkaçy geçi, üç ýaşly goç, bir gumry we bir ýaş kepderi. Guşlar bitewi galdyryldy, urkaçy sygyr, goç we urkaçy geçi bolsa iki bölege “kesildi”. Bu gurbanlyk soňky günlerde ynsanýet üçin göze görnüp duran synag hökmünde bir baýdagyň ýokary görterilmegini alamatlandyrýar. Fyrownyň gyzy üçin göze görnüp duran alamat sandygyň içindäki bäbek Musa bolupdy. Sandygyň özi sandygyň üstündäki sekiz jan bilen nyşanlanýar. “Sekiz” sany ýüz kyrk dört müňüň baýdagynyň pygamberlik häsiýetleriniň biri hökmünde berkidilýär. Baş haýwan gurbanlygyny nazara alyp, üçüsini iki bölege bölseňiz, onda gurbanlygyňyz Nuhuň mysalynda nyşanlanyşy ýaly sekiz bölekden ybarat bolýar, soňra bolsa bu Abramyň gurbanlygynynda tassyklanýar.

Hudaý tarapyndan görkezilişi ýaly bölünen şol baş haýwan “sekiz” sanyny aňladýar, şeýle etmek bilen-de, olar dünýäniň ahyrynda gäminiň üstündäki “sekiz” jan arkaly öňden nusgalaşdyrylan şol janlary aňladýar. Abram bilen baglaşylan üç esse ähtiň ikinji ädimi bolan sünnetiň nyşany doglandan soň “sekizinji” günde ýerine ýetirilmelidi, we bu dessur “sekizinji” günde bolan Mesihniň direlişini nusgalaşdyrýan çokundyrylma bilen çalşyryldy. “Sekiz” sany Nuhuň hem-de Musanyň ähtleriniň berkidilen aýratynlygydyr, we olar baýdak hödürlemesi hökmünde ýokary galdyryljak bir ýüz kyrk dört müň adamy, şeýle hem ýediniň içinden çykan “sekizinjini” nusgalaşdyrýar.

Şol baş haýwan gämidäki “sekiz” bilen şekillendirilen baş paýhasly gyzlary aňladýar; olar ölümi görmän, köne dünýäden täze dünýä geçerler.

Abramyň gurbanlygy arassa gurbanlykdy, çünki bu gurbanlykdaky ähli haýwanlar arassa haýwanlardy, we olar bilelikde tutuşlaýyn ýakylýan gurbanlyklar üçin ulanylýan esasy haýwanlary aňladýar. Birinji perişdäniň habary Ýaradyja sežde etmek baradaky buýrugy öz içine alýar, we Abramyň pygamberliginiň Musanyň döwründe ýerine ýetmegi bilen döredilmeli mukaddes ýerdäki hyzmatyň esasy gurbanlyk haýwanlary sežde gurbanlyklary hökmünde öňe sürülýär, şol bir wagtyň özünde-de Ýaradyja sežde etmäge çagyryýan birinji perişdäniň çagyryşyny hem nyşanlaýar.

On sekizinji aýat açyk-aýdyň şeýle diýýär: “Şol gün Reb Abrâm bilen äht baglaşdy.” Bu, Ylhamyň on dördünji babyndaky üç perişdäni alamatlandyrýan üç ädimiň birinjisini görkezýär. Gelip çykyş on başinji bapdaky äht ädimi Ylhamyň on dördünji babyndaky birinji perişdäniň habaryny aňladýar; ondan soň bolsa Gelip çykyş on ýedinji bapda duş gelýän Abramyň ähtiniň ikinji ädimi bilen alamatlandyrylan ikinji perişde gelýär.

Ikinji ädimde, Abramyň ady Ybraýym diýip üýtgedilýär. Abram “ata beýgeldildi” diýmegi aňladýar, Ybraýym bolsa “köp halklaryň atasy” diýmegi aňladýar. Abramyň çagyrylyşynda beýik bir halka öwürlmek baradaky wada berildi, emma bu wada Abramyň ady üýtgedilýänçä tassyk edilmedi. Şonda ol saýlanylan äht halkynyň ilkinji atasy boldy. Indiki ädim Ybraýymyň Yshagy

gurban bermek üstünde synalşy ýaly üçünji perişdäniň habaryny nusgalady; bu hem haçy nusgalady, ol bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryny nusgalady, ol hem üçünji perişdäniň habary bolan ýekşenbe kanunyny nusgalaýar. Ähtiň şol üçünji ädimi 1844-nji ýylyň ýigirmi ikinji oktyabrynda ýerine ýetirildi, we ol Gelip çykyş ýigirmi ikinji bapda beýan edilýär.

Ikinji ädimde, ýagny ikinji perişdäniň habarynda, Ybraýymyň ady üýtgedilende, sünnet dessury äht halkynyň we olaryň Hudaý bilen gatnaşyklarynyň “nyşany” hökmünde ornaşdyrylýar. Hudaýyň halky hut ikinji perişdäniň habarynyň taryhynda möhürlenýär. Olar ýekşenbe kanuny bilen aňladylan üçünji perişdäniň habarynda baýdak hökmünde ýokary galdyrylýarlar, emma möhürlenişleri ýekşenbe kanunundan öňki döwürde, ýagny Milleritler taryhynda aýdylanda, 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda gapy ýapylmazynyň edil öň ýanynda bolup geçýär.

2300 ýyllyk pygamberligiň başlanmagyna sebäp bolan we 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda üçünji perişdäniň gelmegi bilen tamamlanan Wawilondan çykmak baradaky üç perman babatda hem şol hakykat güýjünde galýar. Ybadathana birinji permanadan soň, emma üçünji permanadan öň, ikinji permananyň taryhy döwründe tamamlandy. Düýpleri birinji permananyň döwründe goýuldy, ybadathana binasy bolsa ikinji permananyň taryhy döwründe tamamlandy. Miladydan öňki 457-nji ýylda çykan üçünji perman 2300 ýyly başlatdy, şol bir wagtda permananyň özi ýehudylara milli özygtyýarlylygy gaýtaryp berdi. Üçünji bellik nokadynda bir patyşalyk bina edilýär; bu bolsa üçünji permanada milli özygtyýarlylygyň dikeldilmegi we Ýekşenbe kanununda ýeniji ybadathananyň baýdak hökmünde ýokary görterilmegi arkaly görkezilýär.

Üçünji perman, 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda üçünji perişdäniň nikä gelşini öňden görkezýärdi. Gelin özüni nikäniň öň ýanynda taýýar edýär, nikäniň öz wagtynda däl. Ýüz kyrk dört müňüň möhürlenmegi, pygamberlik taýdan haýwanyň keşbiniň synagy hökmünde görkezilen wagtda döwründe, Ýekşenbe kanunynyň edil öňüsyraşynda amala aşyrylýar. Bize haýwanyň keşbiniň synagynyň, synag möhleti ýapylmazdan ozal geçmeli synagymyzydygy habar berilýär.

Reb maňa aýdyň görkezdi welin, wagyz-ündew möhleti tamamlanmazdan öň haýwanyň şekili emele geler; çünki ol Hudaýyň halky üçin olaryň ebedi ykbalynyň çözüljek beýik synagy bolar. Seniň tutýan ornuň şeýle bir gapma-garşylyklar jemidir welin, onuň bilen örän az adam aldanar.

„Ylham 13-de bu mesele açyk-aýdyň beýan edilýär; [Ylham 13:11–17, sitata getirilýär].“

“Bu, Hudaýyň halkynyň möhürlenmezinden öň başdan geçirmeli synagydyr. Onuň kanunyny berjaý etmek we galp sabaty kabul etmekden ýüz döndermek arkaly Hudaýa wepadarlygyny subut edenleriň hemmesi Reb Hudaý Ýehowanyň baýdagy astynda orun alar we ýaşaýan Hudaýyň möhürini alar. Asmandan gelip çykan hakykatdan ýüz öwrenler we ýekşenbe sabatyny kabul edenler bolsa, haýwanyň nyşanyny alarlar.” Manuscript Releases, volume 15, 15.

Gapy 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda ýapylady; bu, ýekşenbe güni baradaky kanundaky ýapylan gapynyň görnüşi bolup durýar. Waýtyň aýal dogany wagsy haýwanyň şekili synagynyň synag möhletiniň ýapylmagyndan “öň” geçmeli synagymyzydygyny aýdýar, şeýle hem ol bu synagyň biziň baky ykbalymyzyň kesgitlenýän ýerdigini hem aýdýar. Ýekşenbe güni baradaky kanundan öň

gelin özüni taýýar edýär, munuň üçin bolsa dogry toý lybasy gerekdir; ol lybas Ähtiň Habarçysynyň arassalaýjy odlary arkaly päklenmelidir. Möhür toýdan öň basylýar, soň bolsa toý ýekşenbe güni baradaky kanunda bolup geçýär.

Ak uýajy White möhürlenmegiň hakykatda hem akyl taýdan, hem-de ruhy taýdan berk kök urmakdygyny görkezýär. Şeýle hem ol, Hudaýyň halky “haçan” möhürlenende, “şonda” Hudaýyň hökmleriniň sarsdyryşynyň geljekdigini görkezýär. Bu sarsdyryş Ylham kitaby on birinji bapdaky ýer titremesinde başlanýan hökmlerdir, ýagny bu Amerikanyň Birleşen Ştatlaryndaky ýekşenbe kanunydyr.

Milleritleriň ruhy ybadathanasy Gije ýaryndaky Çagyryşda tamamlandy; bu bolsa möhriň höküm çyzygynyň üçünji ýol belgisine çenli däl-de, ondan öň goýulýandygyny görkezýär. Ybraýymyň ähtinde höküm çyzygynyň üçünji ädimi Morýa dagyndaky Yshakdy; bu diňe bir haç üstündäki Mesihi däl, eýsem Malakiýanyň üçünji babynda Lewileriň hödürlelişini hem nusgalaýar.

Ol kümüşü erediji hem-de arassalaýjy hökmünde oturjakdyr; ol Lewiniň ogullaryny arassalap, olary altyn bilen kümüş ýaly saplajakdyr, şonda olar Rebbe dogrulyk bilen sadaka hödürlerler. Şondan soň Ýahudanyň we Iýerusalimiň sadakasy Rebbe gadymy günlerdäki ýaly, öňki ýyllardaky ýaly ýakymly bolar.

Men höküm etmek üçin size ýakynlaşaryn; jadygöýlere, zyna edýänlere, ýalan ant içýänlere, hakyna tutulan işçiniň hakyny basyp ýatyryanlara, dul aýaly we atasyny ýitiren çagasy ezyňlere, gelmişegi öz hukugyndan mahrum edýänlere garşy tiz şaýat bolaryn; olar Menden gorkmaýarlar, diýýär Hökmürowan Reb. Malakiýa 3:3–5.

Arassalanma amalyndan soň, sadaka “şonda” gadymy günlerdäki ýaly bolar, we sadaka hökümiň iň soňky amaly wagtynda taýýarlanylýar, çünki hut şonda arassalanyp, sadaka hökmünde taýýarlanan lewiler bilen Mesihiň özüne “çalt şaýat” boljak akysyz gyzlar garşy goýulýar. “Çalt şaýat” — Şebnany top ýaly uzak meýdana zyňýan hem-de Laodikýälylary Öz agzyndan ok ýaly gusup çykarýan “Laodikýa ybadathanasyna wepaly şaýatdyr.” Bugdaý bilen haşal otuň aýrylyşy çalt bolar, çünki iň soňky hereketler çalt hereketlerdir. Şol çalt habarçy Malakiýanyň üçünji babynda Öz ybadathanasyna duýdansyz gelýän Şoldur.

Malakidäki “gadymy günlerdäki ýaly” hödürlemegiň ýokary galdyrylmagy, bir yüz kyrk dört müňüň baýdagynyň ýokary galdyrylmagydyr; ol Pentikost baýramynyň iki bulgurladylýan çörek hödürlemesiniň ýokary galdyrylmagydy; ol çölde taýagyň üstünde ýylanyň ýokary galdyrylmagydy; ol Mesihiň haçda ýokary galdyrylmagy bolupdy we бүтін дүнйә haýran galyp, geňirgenip durka, Şadrak, Meşak we Abednegonyň Mesih bilen otly peçde ýokary galdyrylmagydy; ol 1843-nji ýylyň çyzgysynyň neşir edilmegi we 1850-nji ýylyň çyzgysy üçin niýetlenen maksadydy.

Ybraýymyň ähtiniň ikinji ädiminde sünnet dessury ýola goýlup, hökmany edildi; şeýlelikde ol ähtiň alamatyna öwürüldi. Ybraýym Musa meňzemän, Yshagy derrew sünnet etdi; sonuň üçin ony üçünji ädimde gurbanlyk hökmünde ýokary galdyranda, Yshak şol alamaty wekilleşdirerdi. Bu alamat soňra çokundyrylma bilen çalşyrylar; olar bilelikde haçyň alamatyna iki şaýatlyk berýär.

“Özüniň halkynyň maňlaýlaryna goýulýan diri Hudaýyň möhüri nämedir? Ol perişdeleriň okaýan, emma adam gözleriniň okap bilmeýän nyşanydyr; çünki heläk ediji perişde bu halas edilişiň nyşanyňy görmelidir. Aňly akyl Rebbiň ogullyga we gyzlyga kabul eden ogullarynda we gyzlarynda Kalwariýa haçynyň alamatyny gördi. Hudaýyň kanunyny bozmak günäsi aýryldy. Olar nika lybasyny geýendirler we Hudaýyň ähli buýruklaryna boýun egýän hem-de wepalydyrlar.” Manuscript Release, number 21, 51.

Ähtiň on başynjy bapdaky ähtiň ilkinji ädiminde gulçulyk astyndaky 400 ýylyň wagty pygamberçiligi görkezilýär, we Pawlus şol bir döwri 430 ýyl diýip görkezýär. Pawlusyň hasaby Çykyş on ikinji bapdaky çagyrylyşdan başlanýar, çünki ol Abramyň ýurtly-ýerli gezip ýaşan döwri hem öz içine alýar. Dikkat bilen seredilende, dört ýüz ýyl bilen otuz ýylyň arasyndaky gatnaşyk Pawlus tarapyndan öňe sürülen bir nyşanydyr, Abramyň öňe süren dört ýüz ýyly bolsa başga bir nyşanydyr. Şeýle bolsa, dört ýüz ýyllyk döwür nämäni aňladýar, dört ýüz otuz ýyllyk döwür nämäni aňladýar, we otuz ýyl nämäni aňladýar?

Alymlar dört ýüz otuz ýylyň iki ýüz on baş ýyldan ybarat iki döwre bölünip bilýändigini ýerlikli görnüşde görkezdi; birinji döwür boýuntyrykdan we gullukdan azat, ikinjisi bolsa gullukdyr.

Ybraýym Kengan ýurduna 75 ýaşynda girdi, Yshak bolsa Ybraýym 100 ýaşyndaky dünýä indi (25 ýyl soň). Ýakup Yshak 60 ýaşyndaky dünýä indi, Ýakup bolsa 130 ýaşyndaky Müsüre girdi. Şeýlelikde, bu Kengan ýurdunda 215 ýyl we Müsürde 215 ýyl, jemi 430 ýyl bolýar. Pygamberlik taglymatyny öwrenýän talyp üçin bu, adynyň Abramdaky ýaly üýtgedilen Pawlus üçin, iki äht nyşanyndan gelýän iki şaýatlygy üpjün edýär. Pawlus 430-y, Abram bolsa 400-i görkezýär. Biri-birine degişli iki wagty pygamberliginiň setir üstüne setir ýerine ýetirilmegi, Hudaýyň saýlan halkynyň döredilmegine alyp baran ilkinji äht döwri bilen baglanyşyklydyr.

Mesih taryha köp adamlar bilen bir hepdelik ähti tassyk etmek üçin gelende, şol hepde biri-biri bilen baglanyşykly iki wagty pygamberligini aňladýardy. Pawlusyň dört ýüz otuz ýyllyk pygamberligi, Mesihniň hepdesinde bolşy ýaly, iki deň bölege bölünip bilner. Kengan ýurdundaky 215 ýyl, onuň yzyndan Müsürdäki 215 ýyl gelip, munuň özi 1260 günün dowamynda şahsyýetinde Mesihniň şaýatlygyny, onuň yzyndan bolsa 1260 günün dowamynda Onuň şägirtleriniň şahsyýetinde Mesihniň şaýatlygyny öňden görnüşe getirýär. Mesihniň ähti tassyk eden 2520 günü hem Onuň ähtiniň “jedeli” bolan ýedi wagty aňladýar.

B.e. öňki 723-nji ýyldan 1798-nji ýyla çenli 2520 ýyl bolup, şol ýyllar 1260 ýyldan ybarat iki döwre bölünýär; bu bolsa 1260 ýylyň dowamynda butparazlygyň mukaddes ýeri we goşuny aýak astyna salmagyny, ondan soň bolsa papalygyň 1260 ýylyň dowamynda mukaddes ýeri we goşuny aýak astyna salmagyny aňladýar. Mesihniň hepdesiniň ortasy haçdy, we hepdeniň ortasy (538) mukaddes ýeri we goşuny aýak astyna salýan butparazlygyň 1260 ýyllyk şaýatlygyny, onuň yzysüre bolsa butparazlygyň papalyk şägirdiniň 1260 ýyllyk şaýatlygyny ýüze çykarýar. Mesihniň merhemet patşalygy haçda güýçlendirilende, bu antimesihniň patşalygynyň güýçlendirilen 538-nji ýylyny nusgalady. Haçda göni manydaky Ysraýyl bir gapdala goýuldy, we ruhy Ysraýyl başlandy. 538-nji ýylda göni manydaky butparazlyk bir gapdala goýuldy, we ruhy butparazlyk başlandy.

Ybramyň dört ýüz ýyl baradaky pygamberligi, şol bir wagtyň özünde dört ýüz otuz ýyldyr hem. Bu şol bir pygamberlikdir, ýöne ähtiň iki nyşany arkaly beýan edilendir. Özara baglanyşykly şol iki wagat pygamberligi gadymy Ysraýylyň äht taryhynyň başynda berjaý boljak Hudaýyň halkynyň gulçulygyny we halas edilmegini görkezýärdi. Gadymy Ysraýylyň äht taryhynyň ahyrynda bolsa, bir wagat pygamberligi başga biri bilen, bir gün bir ýyl gatnaşygynda gabat gelýär; şeýlelikde halas edilmegi we gulçulygy nygtaýan iki wagat pygamberligini görkezýär.

Gadymy Ysraýylyň başlangyjynyň we ahyrynyň aralyk taryhynda biz Danyýely Wawylon ýesirliginde görýäris. Gulçulygy we gutulmagyň wadyny kesgitleýän şol äht taryhyndan, gadymy Ysraýylyň äht taryhyny häzirki Ysraýylyň äht taryhy bilen baglanyşdyrýan pygamberlik öňe sürülýär. Danyýel kitabynda iki wagat pygamberligi görkezilýär. Leýwililer ýigrimi altydaky Musanyň “ýedi wagtynyň” “anty” Danyýel 9/11-de görkezilýär; şeýle hem Danyýel sekizdäki on üçünji aýatyň soragy, on dördünji aýatyň jogabyna alyp barýar, ol bolsa 2300 ýyllyk pygamberligi kesgitleýär. Bozalsa, Danyýel dokuz on birdäki “Musanyň näleti” bolan bu “ant”, miladydan öňki 677-nji ýylda günorta patyşalyga garşy ýerine ýetirilende, 2300 ýyl hem şol wagat tamamlan bolşy ýaly, 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda tamamlan boldy. Iki 2520 pytraýyş hem on üçünji aýatyň soragynda ýerleşýär, on dördünji aýatyň jogaby bolsa 2300-dir.

Gadymy Ysraýylyň äht taryhynyň alfasy bolan Musa bilen bolşy ýaly, we gadymy Ysraýylyň äht taryhynyň omegasy bolan Mesih bilen bolşy ýaly, häzirki Ysraýylyň başlangyç alfa taryhy hem biri-biri bilen baglanyşykly iki wagat pygamberligini öz içine alýardy. Bularyň biri gulçulygy we bendeligi, beýlekisi bolsa azat edilşi aňladýardy. Gadymy Ysraýylyň alfa taryhynda 430 ýylyň iki deň döwre bölünmegi, Mesihiň ähti tassyk eden hepdesinde gaýtalanyp berlen pygamberlik bölünişini hem-de ähti bozmagyň höküm döwri hökmünde biri-biri bilen baglanyşykly, iki deň döwre bölünen möhleti alamatlandyryp, iki şaýady öňe sürýär: ýagny häzirki Ysraýylyň alfa taryhynyň hem şuna meňzeş pygamberlik daýanjyna eýe boljakdygyny görkezýär. Bilelikde tamamlanýan 2520 ýyl bilen 2300 ýyl, ortasynda deň bölünen bir pygamberligi öz içine alýan, biri-biri bilen baglanyşykly iki wagat pygamberliginiň üçünji şaýadyny berýär.

Üç şaýat bir jany, Rebbiň häzirki Ysraýylyň omega taryhynda ýüz kyrk dört mün bilen äht baglaşanda, pygamberlik wagtyňa degişli biri-biri bilen baglanyşykly iki pygamberligiň hem-de iki deň bölege bölünen oňa degişli bir döwrüň bolmagyna garaşmaga alyp barardy; emma beýle bolup bilmez, çünki Reb häzirki Ysraýyl bilen äht baglaşanda, elini asmana galdyryp, wagtyň indi bolmajakdygyny yglan etdi.

Bir ýüz kyrk dört münüň ähti ilkinji hasyl bugdaý sadakasynyň iki tolkunly çöregi bilen şekillendirilýär. Üç şaýadyň pygamberlik gurluşy, onuň yzysüre pygamberlik wagtynyň tapawudyndan mahrum bolan iki gat şaýatlyk bilen, Abramyň hödörlän urkaçy sygyrçasynynda (deň iki bölege bölünen), urkaçy geçisinde (deň iki bölege bölünen) we goçunda (deň iki bölege bölünen), soňra bolsa bir kumruda we bir kepderide duş gelýär.

Ilkinji üç gurbanlygyň hemmesiniň nyşanyna üç ýyl berkidilipdir; bu olaryň pygamberlik wagtyna eýe bolan üç gurbanlygy aňladýandygyny görkezýär. Diňe şol üç gurbanlygyň hemmesi pygamberlik wagtyna eýe bolman, olaryň her biriniň pygamberlik wagty hem deň derejede iki

döwre bölünipdir. Kumrynyň-da, kepdleriniň-de ýaşyna degişli hiç hili görkezme berilmändir; olar diňe ýaş bolmalydy, çünki olar äht halkynyň iň soňky neslini aňladýar; bu nesil iki guş, ýa-da iki süri arkaly şekillendirilýär.

Iki sürü beýik jemagaty we ýüz kyrk dört müňi aňladýar, emma iki guş ikinji derejeli manyny özünde saklaýar. Kepderi mukaddes ýer üçin berilýän sadakalaryň biridir, we kepdleriniň sadaka hökmünde görkezilişini gözden geçireniňde, köplenç ol gumranyň bir görnüşini aňladýar; emma Abramyň sadakasyndaky kepdere şeýle bir ýaş guşy görkezýär welin, onuň heniz ýelekleri ýokdur, ýa-da ondan hem beter, ýelekleri ýolnup aýrylan guşy görkezýär. Bu pygamberlik derejesinde şol iki guş bugdaý bilen haşal otu aňladýar.

Soňky günlerde nyşan guş dek asmanlara galdyrylar, we hut şol wagt iki haram guş ýamanlygy göterip, ony Şinar ýurdunda öz tagtynyň üstünde oturdarlar.

Soňra meniň bilen gepleşen perişde öňe çykyp, maňa şeýle diýdi: «Indi gözleriňi galdyr-da, çykyp barýanyň nämedigini gör». Men: «Ol näme?» diýdim. Ol hem: «Bu çykyp barýan bir efa» diýdi. Ýene-de şeýle diýdi: «Bu olaryň bütin ýer ýüzündäki keşbidir». Ine, gurşundan bir talant göterildi; we bu efanyň ortasynda oturan bir aýaldyr.

Ol aýtdy: «Bu — ýamanlykdyr». Soňra ol ony efanyň ortasyna taşlady; hem-de onuň agzyna gurşundan ýasalan ýüküň daşyny goýdy.

Soňra men gözlerimi ýokaryk galdyryp seretdim, ine, iki aýal çykyp gelýärdi; olaryň ganatlarynda ýel bardy, çünki olaryň ganatlary leýlekiň ganatlary ýalydy; olar efa gapyny ýer bilen asmanyň arasynda ýokary galdyrdylar. Şonda men meniň bilen gürleşýän perişdä: «Bular efa gapyny nirä alyp barýarlar?» diýdim. Ol maňa şeýle diýdi: «Oňa Şinar ýurdunda bir öý gurmak üçin; ol ýerde berkidiler we öz binýadynyň üstünde ýerleşdiriler». Zekerýa 5:5–11.

Papalyk, “erbetlik” hökmünde görkezilip, ýa-da Pawlus tarapyndan “şol erbet” diýlip atlandyrylyp, 1798-nji ýylda, onuň oturan sebediniň üstüne bir talent gurşun goýlanda, ölümlü ýarasyny aldy. Ondan soň spiritizm we dinden çykan protestantlyk ony ýokary galdyryp, oňa Şinarda bir öý gurjakdyr; hut şol wagtda-da Hudaý Öz ýokary galdyryp baýdak etjek öýüni gurup gutarandyr. Zekerýada galp baýdak erbetligiň aýaly hökmünde, hakyky baýdak bolsa kepdere hökmünde görkezilýär. Şonda dünýä her bir haram we ýigrenji guşuň kapasydyr bolan Rimiň bilen, ýa-da Hudaýyň adamzat bilen baglaşan ähdiniň nyşany bolan kepdeleriniň arasynda saýlaw etjekdir.

Ol güýçli ses bilen batly gygyrды-da şeýle diýdi: Beýik Wawilon ýykyldy, ýykyldy, ol jynlaryň mesgenine, her bir nejis ruhuň gaçybatalgasyna we her bir haram hem ýigrenji guşuň kapasasyna öwrüldi. Ylham 18:2.

Mesih Öz ölümi we direlişi bilen baglanyşykly şeýle diýdi: “Bu ybadathanany ýykyň, Men ony üç günde täzeden gurduraryn.” Şol üç gün, Musa bilen, Mesih bilen hem-de Milleritler bilen bolşy ýaly, bir ybadathananyň dikeldilýän pygamberlik döwrüni aňladýar. Abramyň hödürlemesinde üç ýaşly göläniň, urkaç keçiniň we goçuň talap edilmegi, häzir seredip geçýän äht taryhlarymyzyň her birinde bir ybadathananyň guruljakdygyny görkezýär. Ýüz kyrk dört müňüň soňky äht ybadathanasy asmana täç hökmünde ýokary göterilmeli baýdakdyr. Şu sebäpli göle, urkaç geçi we

goç ýer haýwanlarydyr; şeýlelikde olar asmanda uçýan guşlardan tapawutlandyrylýar. Soňky günlerde gurulýan äht ybadathanasy, Iýerusalimiň ähli depelerden we daglardan ýokary göterilýän pursatydyr.

Abramyň üç äht ädiminiň ilkinjisiniň ähli böleklerini entek doly kesgitlemedik bolsam-da, şu wagta çenli sereden her bir bölegimiziň gadymy göni manydaky Ysraýylyň başlangyjynda we ahrynda, şeýle-de häzirki zaman Ysraýylynyň başlangyjynda öz garşylygyny tapýandygyny görýäris. Biz Ylham kitabyň on dördünji babyndaky üç perişdäniň üç ädimini Abramyň ilkinji äht ädiminde görkezdiik. Abramyň ilkinji äht ädiminde bar bolan üç perişdäniň fraktaly, Abramyň ikinji we üçünji äht ädimlerine garanymyzda, has hem aýdyň tassyklanar.

Abramyň “sekiz” gurbanlygy diňe bir Musanyň mukaddes çadyrynyň dessurlarynyň bir bölegine öwrüljek gurbanlyklary aňlatman, eýsem Hudaýyň äht halkynyň taryhynda pygamberlik wagtynyň ornuny hem kesgitleýär we tassyklaýar. Olar Ysraýylyň Hudaýyň saýlanan halky hökmünde, göni manyda bolsun ýa-da ruhy manyda bolsun, başlangyçlaryny hem-de ahylaryny tassyklaýar.

Pawlusyň 430 ýyly, mantyk taýdan Aýramyň 400 ýylyndan aýrylyp bilinmeýän pygamberlik döwrüdir. Olar biri-biriniň üstüne goýlanda, otuz ýyllyk bir döwri, onuň yzysüre bolsa dört ýüz ýyly emele getirýär. Biz indiki makalada şu ýerden dowam ederis.

“Köne Ähtdäki ýazga geçirilen pygamberlikler ahyrky günler üçin Rebbiň sözüdür, we olaryň amala aşjakdygy, edil biz San-Fransiskonyň weýran bolşuny görenimiz ýaly, gürrüňsizdir.”
Hat 154, 1906-njy ýylyň 26-njy maýy.